

ISBN 9537-653005
0 770937 653005

ANALIZA PROF. DR. SC. SANDE HAM
U INSTITUTOVU
PRAVOPISU
IMA GRUBIH
POGRJEŠAKA

INTERVJU – HRVOJE HITREC
VIŠE NEMA
AUTORITETA
KOJEMU ČITATELJI
VJERUJU

Školske novine

Broj 1 (3086) • Godište LXVIII
Zagreb, 16. siječnja 2018.

TJEDNIK ZA ODOGOJ, OBRAZOVANJE, ZNANOST I KULTURU

ISSN 0037-6531 • UDK 37 (05)530.1

Cijena 12 kn

ODGOJU ŠKOLAMA MORA BITI NA PRVOME MJESTU

TREĆA GIMNAZIJA,
SPLIT
KUHAJU ZA
BESKUĆNIKE
I PUNE
SOCIJALNU
SAMOPOSLOGU

PRIČA O LJUBAVI
DRUŠTVENIH MARGINALACA U HNK ZAGREB

„CIGANIN, ALI
NAJLJEPŠI“
ODUŠEVIO
PUBLIKU

OŠ NAD LIPOM, ZAGREB PROJEKT ERASMUS+ O TOLERANCIJI I SMANJIVANJU PREDRASUDA

ZA UVAŽAVANJE SVIH OBLIKA RAZLICITOSTI

Zbog ljudske potrebe za izražavanjem svojih stavova, kulturnih i vjerskih obilježja, trenutačne migracijske situacije u Europi i poslijeratnoga stanja u Hrvatskoj, noćena je potreba za obrazovanjem učenika o njima manje poznatim kulturama i religijama. Cilj je projekta bio graditi i razvijati stavove učenika koji se temelje na toleranciji i uvažavanju svih oblika različitosti

NAPISALA Alina Šimić
koordinatorica projekta Erasmus+
OŠ Nad Lipom, Zagreb

Projekt *Humanost na prvom mjestu! Kako učitiči o toleranciji i smanjivanju predrasuda*, u okviru programa Erasmus+, u kojem su sudjelovale OŠ Nad Lipom iz Zagreba i Haag-Verbeck Schule iz Huguenberha iz Njemačke, završio je, nakon 26 mjeseci trajanja, zadnjim danom listopada 2017. godine. Obe škole obrazuju učenike s teškoćama u razvoju.

Kako smo odobrili baš tu temu?

STRAH I NEGATIVAN STAV PREMA NEPOZNATOM

Zbog ljudske potrebe za izražavanjem svojih stavova, kulturnih i vjerskih obilježja, trenutačne migracijske situacije u Europi i poslijeratnoga stanja u Hrvatskoj, noćena je potreba za obrazovanjem učenika o njima manje poznatim kulturama i religijama. Strah i negativan stav prema nepoznatom, kao i predrasude, elati su kojim se služe ljudi da bi izbjegli stvaranje s nečim sebi nepoznatim i stranim. Upotreba pogodnih naziva za neke nacionalne i vjerske manjine, pogromno isticanje fizičkih karakteristika drugih rasa te nećeštovanje onoga što je njihovim kulturnama i vjerama važno neki su od primjera takođe netolerantnog ponašanja.

Kaledi s populacijom učenika s teškoćama, ali i inkluzivnim radom s učenicima redovite populacije, noćena je potreba za reakcijom na spomenute predrasude. Iako se sami učenici s teškoćama često malaze u situaciji da su izdvojeni na negativan način zbog svoje različitosti, u drugoj situaciji često podljeđuju netolerantnim oblicima ponasanja temeljenim na predrasudama. Slabije kognitivno funkcioniranje ili životno neiskustvo često ih čini povodljivima i žrtvama manipulacija. Upravo je zato kod naših učenika sustavan rad na formiranju stavova i socijalnih vještina posebno važan.

Cilj je projekta bio graditi i razvijati stavove učenika koji se temelje na toleranciji i uvaža-

Rad na projektu

UČENIKE S
INTELEKTUALNIM
TEŠKOCAMA ČESTO
ČINI POVODLJIVIMA I
ŽRTVAMA
MANIPULACIJE

UČENJE NA PRIMERIMA IZ PROŠLOSTI

Projekt se provodio kroz radionice u okviru izvannastavne aktivnosti „Škola tolerancije“ u kojima se na zanimljivi i jednostavan način radilo na smanjivanju predrasuda i razvijanju tolerancije. Radionice su se provodile kroz devet modula: Jutarnji, osjećaji, različitost, suradnja među različitim, boja kože, nacionalnost, religija, toleranca vs. ekstremizam, te na kraju projekta, mobilnosti – kroz iskustvo spoznati što znati biti stranac/domaćin.

U sklopu projekta organizirani su susreti i druženje kroz radionice, kako bi učenici u neposrednim situacijama učili o različitostima. Jedan od susreta bio je s romskom nacionalnom manjinom u RH. Kulturno-umjetničko društvo Romski duša izvelo je nekoliko vokalno-instrumentalnih izvedaba uz ples i zajedničko druženje.

Održane su i zajedničke likovne, sportske i literarne radionice s učenicima roditelje škole, s ciljem stvaranje modu različitima tijekom kojih su se učenici OŠ Nad Lipom uzratičili poklade i učili napravljivana svojim redovitim kolegama.

Nastup malih Roma

POGRDNJI NAZIVI ZA NACIONALNE I VJERSKE MANJINE, POGRNJE, POGRNJE NO ISTICANJE FIZIČKIH KARAKTERISTIKA DRUGIH RASA TE NEPOŠTOVANJE NONGONO ŠTO JE NJIHOVIM KULTURAMA I VJERAMA VAŽNO NEKI SU OD PRIMERJA NETOLERANTNOGA PONAŠANJA

Osim kroz radionice, projekt se provodio i neposrednim susretima s učenicima i učiteljima partnerске škole iz Njemačke. Tijekom boravka naših partnera u Hrvatskoj, kao i tijekom naših posjeta Njemačkoj, organizirani su posjeti mjestima koja tijekom rata bila pogodena agresorom (Dulmovnik, Vukovar, Weimar) kako bi učenici na materijalnim dokazima mogli uočiti posljedice ekstremizma i netolerancije. Posjeti smo Muzici domovinskog rata u Šridu kao i hotelsko-turističko naselje Kupari. U Vukovaru smo posjetili mjesto sjecanja – Vukovarsku bolnicu 1991., Spomen-don Ovčara, Memorijalno groblje žrtava iz Domovinskog rata, Centar Domovinskog rata, Spomen-don dom hrvatskih branitelja na Trpinjskoj cesti, Crkva na ulici Vuka u Dubrovniku, gradu u Njemačkoj u kojem se nalazio koncentracijski logor za vrijeme Drugoga svjetskog rata, posjetili smo logor muzej, kao i ostalo spomeni obilježja.

Osim projektnih zadataka koje smo predviđeli, dodatno smo osmislići i strip o toleranciji koji smo ostvarili uz pomoć mlade magistrice slikarstva T. Cizelj koja se u naš projekt uključila ilustrirajući našu ideju da se na jednom mjestu, u stripu, pričaje sve o čemu smo učili kroz radionice tijekom trajanja projekta. Strip slijedi module radio-nica, a svaki modul završava jednostavnim zadatkom za učenike.

VRJEDNO ISKUSTVO ZA UČENIKE I UČITELJE

Projekt Erasmus+ bio je vrjedno iskustvo za učenike ali i za učitelje.

Tijekom mobilnosti, učenici su poboljšali prostornu orientaciju (što na neki način pripada njihovoj primarnoj teškoći), naučili osnovne informacije o Njemačkoj te osnovne riječi u njemačkom i engleskom jeziku. U suradnji sa studenticama Edukacijsko-rehabilitacijskoga fakulteta, u okviru vježbi iz lekcija Praktikum socijalne kompetencije, izradili smo slikovnu knjigu u školi i aktivnostima u školi, s kojima su učenici prezentirali u partnerskoj školi na engleskom jeziku, a izrađen je i slikovni rječnik osnovnih riječi/pojmova na engleskom i njemačkom jeziku.

Uči putovanju učenici su osjećali strah od nepoznatoga, drukčijeg, nerazumijevanja pojma okoline, no ubrzo je taj strah ustupio mjesto zadovoljstva, učuvanja sličnosti, osjećaju da smo i mi dio EU. Nakon početna distanca, medju učenicima je usprkos jezičnoj barjeri ubrzao zavladala prijateljska atmosfera. Razvijali su socijalpozitivanje, empatiju, samostalnost, osjećaj sigurnosti te se trudili biti dobri gosti i kasnije domaćini, druželjubivi i angažirani. Od prvog dana avionom, boravak u hotelu, druženju s partnerima iz druge zemlje, do spavanja u zajedničkim spavaonicama tijekom terenske nastave, sportski susreti i likovne radionice, sve je to u velikoj mjeri pridonijelo osobnim pozitivnim promjenama te privlačujući različitosti i suzbijanju predrasuda.

Na Ovčaru